

Mecenatas

NORFA

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

lrytas.lt

MOTERIS

V A G A
KNYGŲ TINKLAS

TRINITI 3 JUREX
TALLINN RIGA VILNIUS

Media
traffic
TV VIEŠAJAM TRANSPORTUI

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

Orkestro muzikos koncertas

Metamorfozės

**LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS
ORKESTRAS**

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas
Pitrėnas)

SERGEJ KRYLOV

(smuikas)

Dirigentas

ANDRZEJ BOREYKO

2025 m. kovo 8 d., Vilnius
Filharmonijos Didžioji salė

www.filharmonija.lt

PROGRAMA

I

KRZYSZTOF PENDERECKI (1933–2020)

Koncertas smuikui ir orkestrui Nr. 2

„Metamorfozės“

Allegro ma non troppo

Allegretto

Molto meno mosso

Vivace

Scherzando

Andante con moto

Atlieka:

SERGEJ KRYLOV (smuikas)

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS

ORKESTRAS

Dirigentas ANDRZEJ BOREYKO

II

ALEXANDER VON ZEMPLINSKY (1871–1942)

Simfoninė fantazija „Undinėlė“ („Die Seejungfrau“)

Sehr mächtig bewegt (labai saikingai judant)

*Sehr bewegt, rauschend (labai jaudinančiai,
paskubomis)*

*Sehr gedehnt, mit schmerzvollem Ausdruck
(labai lėtai, su skausminga veido išraiška)*

Atlieka:

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS

ORKESTRAS

Dirigentas ANDRZEJ BOREYKO

Smuiko solo – Rasa Vosyliūtė

„Metamorfozės“ – tai pasikeitimas, vienos formos virsmas kita arba perėjimas iš vienos dimensijos į kitą. Metamorfozės – tai taip pat šio koncerto raktas, atrakinantis duris į muzikinę erdvę, kurioje skambantys du monumentalūs kūriniai skirtingai įprasmina ne tik nuolatinio muzikinio kismo idėją, bet ir subtiliai komentuoja abiejų kompozicijų sukūrimo procese dalyvavusių muzikų asmeninio gyvenimo metamorfozes.

Vieno garsiausių šiuolaikinės muzikos kūrėjų, nuoširdaus Lietuvos bičiulio **Krzysztofo Pendereckio Koncertas smuikui ir orkestrui Nr. 2 „Metamorfozės“** (1995), dedikuotas legendinei smuikininkei Anne-Sophie Mutter, – vienas iš kelių pavyzdžių, kai graži kompozitoriaus ir atlikėjo draugystė padovanoja pasauliui kompoziciją, iškart tampa didžiojo muzikos smuikui paveldo dalimi. Pendereckio ir Mutter draugystė užsimezgė 1978-aisiais, kai scenoje

keturiolikmetė atliko W. A. Mozarto koncertus smuikui, diriguojant žymiajam Herbertui von Karajanui.

Šio kūrinio DNR – metamorfozės idėja – buvo ryški jau Pirmajame Pendereckio koncerte smuikui ir orkestrui. Kūrinyje ryškus svyruojančios švytuoklės įspūdis – tai klasikinė metafora, reiškianti, kad pokytis yra vienintelis nuspėjamas žmogaus gyvenimo aspektas. Ši garsinė švytuoklė ir jos variacijos vis pasikartoja, tarpusavyje susisiedamos panašiai kaip ir žymusis likimo leitmotyvas L. van Beethoveno Penktojoje („Likimo“) simfonijoje.

Tonalus, labai lyriškas, melodingas ir net romantiškas Koncertas smuikui Nr. 2 neturi konkrečios programos, tačiau jo autorius, pats puikiai griežęs smuiku, atskleidė, kad kurdamas įsivaizdavo save judantį milžinišku labirintu. Pirmoji koncerto atlikėja Mutter prasitarė, kad šis kūrinys jos gyvenime užima ypatingą vietą ne tik todėl, kad yra nepaprastai gilus – jis ypač jautriai atliepė tuometines jos asmenines aplinkybes ir sielos būseną: praėjus vos kelioms savaitėms po koncerto premjeros, jos vyras pralaimėjo kovą su plaučių vėžiu. „Jo muzikoje yra žmogiškumo, ne tik technikos. Jo muzika daro mus žmogiškesnius“, – ši Mutter sentencija taikliai apibūdina Koncerto Nr. 2 idėją, nuotaiką ir poveikį.

Mutter šį koncertą atliko visame pasaulyje; 1997 m. įrašė kartu su pačiu Pendereckiu, 2023 m. atliko su Varšuvos filharmonijos orkestru, diriguojant ir šiandien koncerte batutą laikančiam Boreyko.

Austrų kompozitorius ir dirigentas **Alexanderis von Zemlinsky** į XIX–XX a. sandūros muzikinį gyvenimą ir tuometinės modernios muzikos judėjimus įsiliejo natūraliai, artimai bendraudamas su Johannesu Brahmsu ir Arnoldu Schönbergu – savo sesers Mathilde sutuoktiniu, grojusiu Zemlinskio įkurtame ir vadovaujamame mėgėjų orkestre. **Simfoninė fantazija „Undinėlė“** (1903) buvo sukurta tuo pačiu metu kaip ir Schönbergo simfoninė poema „Pelėjas ir Melisanda“ – po to, kai du draugai kartu kruopščiai išstudijavo ką tik išleistą Richardo Strausso simfoninės poemos „Didvyrio gyvenimas“ partitūrą, o savo refleksijas nusprendė išreikšti ne tik diskusijomis, bet ir muzikiniiais garsais. Po publikos ir kritikų reakcijų per abiejų kūrinių premjerą 1905-aisiais Zemlinskis pajuto, kad jo svainis kūryboje pranašesnis, tad nusivylęs padėjo savo „Undinėlę“ į stalčių – iki tol, kol ji vėl buvo atrasta XX a. pabaigoje.

„Undinėlės“ atsiradimą lydėjo ir romantiška istorija – Zemlinskis šią simfoninę fantaziją pradėjo kurti atsivėsinęs su meile, už garsiojo Gustavo Mahlerio ištėkėjusia Alma Schindler – jauna kompozitore, savo mokine. Žėrinčiomis orkestro spalvomis Zemlinskis perpasakoja Hanso Christiano Anderseno pasaką apie undinėlę, su kurios istorija susitapatino ir pats. Kūrinio programą aprašė viename iš laiškų Schönbergui: veiksmas prasideda jūros dugne. Pasirodo undinėlė, ją įkūnija smuiko solo. Jos žuvies uodegą jūros ragana paverčia dviem žmogaus kojomis. Mainais už tai ji aukoja savo balsą, bet gali patekti į žmonių pasaulį. Antroje dalyje skamba audra, išgelbstimas princas. Trečiojoje pasakojama apie undinėlės ilgėsį, princo vedybas ir undinėlės susiliejimą su jūros putomis amžiams.

Parengta remiantis Otto Hagedorno tekstu „Werkeinführung: Alexander Zemlinsky – Die Seejungfrau“: <https://www1.wdr.de/orchester-und-chor/sinfonieorchester/werkeinfuehrungen/zemlinsky-seejungfrau-100.html>

Kerintis garso grožis, kunkuliuojantis muzikavimas ir intensyvus lyriškumas – tai savybės, užtikrinančios **SERGEJUI KRYLOVUI** vietą tarp žymiausių šiandienos atlikėjų. Už išskirtinį indėlį į muzikos meno plėtrą smuikininkas yra pelnęs daugybę apdovanojimų, o 2022 m. ir Lietuvos nacionalinė filharmonija pagerbė Lietuvos kamerinio orkestro (LKO) meno vadovą: jis apdovanotas I laipsnio garbės ženklų „Tarnauju muzikai“. S. Krylovas LKO meno vadovu ir pagrindiniu dirigentu tapo 2008 m., su šiuo kolektyvu surengė daugiau nei du šimtus koncertų visame pasaulyje.

Smuikininkas yra koncertavęs su žymiais Europos, Azijos ir Amerikos orkestrais, diriguojamais pasaulinį pripažinimą pelniusių dirigentų, kaip antai Fabio Luisi, Jukka-Pekka Saraste, Marin Alsop, Nikolajus Znaideris, Tonis Koopmanas, Roberto Abbado, Andrzej’us Boreyko, Andris Poga, Vladimiras Ashkenazy. Pats S. Krylovas diriguoja daugeliui orkestrų Didžiojoje Britanijoje, Italijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Izraelyje ir kitur. Smuikininkas yra Lugano konservatorijos (Šveicarija) profesorius; jis dažnai kviečiamas būti tarptautinių konkursų žiuri pirmininku.

Platus S. Krylovo repertuaras apima muzikines epochas nuo ankstyvojo italų baroko iki XXI amžiaus avangardinių kompozicijų. Tarp S. Krylovo įrašų – A. Vivaldi „Metų laikai“ ir N. Paganini „24 kaprisai“ („Deutsche Grammophon“), K. Pendereckio smuiko koncertas

„Metamorfozės“, diriguojamas kompozitoriaus (DUX), italų kompozitoriaus, dirigento, atlikėjo Ezio Bosso „Esoconcerto“ pirmas atlikimas Venecijos „La Fenice“ teatre („Sony Classics“) ir daugelis kitų kūrinių.

ANDRZEY BOREYKO neseniai baigė eiti Varšuvos filharmonijos orkestro meno vadovo pareigas. Per pastaruosius penkis jo įkvepiančio vadovavimo sezonus kolektyvas pelnė prestižinio orkestro statusą – gastroliavo Europoje, Azijoje ir JAV, dalyvavo K. Pendereckio, „Beethoveno Velykų“, tarptautiniame „Chopinas ir jo Europa“ festivaliuose. Daugybės parengtų kompaktinių plokštelių repertuare itin svarbūs mažiau žinomų kūrinių įrašai – Giyos Kancheli „Liberate me“, K. Pendereckio Kalėdų simfonijos (Nr. 2), Paulo Kletzki „Sinfonietos“ e-moll ir K. Szymanowskio kūrinių „Mitai“ ir „Kaukės“.

Nuolatinis Londono filharmonijos orkestro svečias ant šio orkestro dirigento pakyls grįžta ir šį sezoną. Ypač sėkminga su šiuo orkestru buvo jo D. Šostakovičiaus Simfonijos Nr. 5 interpretacija, taip pat pirmą kartą atlikti Elenos Langer „The Dong with Luminous Nose“ („Dongas su šviečiančia nosimi“) ir Victorios Vitos Polevos „Nova“. „Jis surengė meistriškumo kursus, parodančius, kaip dirigentas tarnauja kompozitoriams bei jų kūriniams ir kaip priversti publiką šaukti „dar“ („Backtrack“), „A. Boreyko pasirodymas buvo įspūdingai koncentruotas“ („The Financial Times“), – tąkart tokiais įspūdingais spaudoje dalinosi muzikos kritikai.

A. Boreyko darbotvarkėje 2024–2025 m. sezoną suplanuoti koncertai su Vienos simfoniniu orkestru soluojant smuikininkei Juliai Fischer, kompozitoriaus Giyos Kancheli 90-mečio minėjimas su Antverpeno simfoniniu orkestru, koncertai su Orhuso ir Vankuverio simfoniniais, Hamburgo valstybinio filharmonijos, Lenkijos radijo, Štutgarto filharmonijos orkestrais. Dirigentas yra laukiamas Vienos radijo, RTVE (Madride), Prahos simfoninių orkestrų svečias, pastaraisiais sezonais vėl dirigavo Karališkajam Škotijos nacionaliniam, Berlyno „Rundfunk“, Kelno „Gürzenich“, Monrealio, Galicijos, Nacionaliniam RAI Italijoje, Valensijos orkestrams.

Parengta pagal imgartists.com/roster/andrey-boreyko/

LIETUVOS NACIONALINĮ SIMFONINĮ ORKESTRĄ (LNSO) 1940 m. įkūrė kompozitorius, dirigentas ir pianistas Balys Dvarionas. 1964–2015 m. orkestrui dirigavo ir vadovavo Juozas Domarkas, nuo 2015 m. kolektyvo

meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrenas, pagrindinio kviestinio dirigento – Victorienas Vanoostenas. Robertas Šervenikas yra antrasis LNSO dirigentas, J. Domarkas yra orkestro garbės dirigentas.

LNSO kasmet surengia apie 50 koncertų Filharmonijos Didžiojoje salėje, aktyviai gastroliuoja užsienyje. Kolektyvas lankėsi įvairiose Europos šalyse, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje, koncertavo garsiose koncertų salėse: Vienos „Musikverein“, Kelno, Berlyno filharmonijos, Londono „Barbican Centre“, Frankfurto „Alte Oper“, Stokholmo „Berwaldhallen“ ir Rotušės salė, Amsterdamo „Concertgebouw“, Tokijo „Metropolitan“ ir „Suntory Hall“, Mumbajaus Nacionalinis scenos menų centras, Tailando kultūros centras ir kitos. LNSO dalyvavo prestižiniuose muzikos festivaliuose, tokiuose kaip Šlėzvigio-Holšteino, „Varšuvos ruduo“, „Beethoveno Velykos“ Varšuvoje, „Prahos pavasaris“, Stresos, Merano, Reingau, Briuselio, Liudvigsburgo, Rygos, Gštado ir kituose.

Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės ir pasaulinio garso batutos meistras, LNSO koncertavo su žymiais atlikėjais, įvairių kartų ir tautybių instrumentininkais ir vokalistais. LNSO sukauptas repertuaras platus – praėjusių epochų stambių žanrų instrumentiniai bei vokaliniai-instrumentiniai kūriniai, šiuolaikinės muzikos kūriniai, lietuvių kompozitorių opusai. Orkestras yra nuolatinis šiuolaikinės muzikos festivalio „Gaida“ dalyvis, įvairių lietuvių kompozitorių muziką pristato tiesioginėse „Euroradijo“ transliacijose. LNSO biografijoje – Lietuvos ir užsienio kompanijų „Melodija“, „Marco Polo“, „Col legno“, „Naxos“, „Accentus music“, „Ondine“ ir kt. įrašai.

Redaktorė *Justina Paltanavičiūtė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

Kviečiame į kitus koncertus Filharmonijos Didžiojoje salėje!

Kovo 15 d., šeštadienį, 19 val. Orkestro muzikos koncertas „Čiurlionio kodas II“ Mikalojaus Konstantino Čiurlionio 150-ajam jubilejui

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)
TRIO AGORA: ŽILVINAS BRAZAUSKAS (klarnetas),
NATANIA HOFFMAN (violončelė),
ROBERTAS LOZINSKIS (fortepijonas)
Dirigentė MIRGA GRAŽINYTĖ-TYLA
Programa:
BENJAMIN BRITTEN – „Keturi jūros interliudai“ iš operos „Piteris Graimsas“, op. 33
JOEL HOFFMAN – „Self-Portrait with Čiurlionis“ („Autoportretas su Čiurlioniu“) klarnetui, violončelei, fortepijonui ir orkestrui
MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS – Simfoninė poema „Jūra“, VL 316

Kovo 22 d., šeštadienį, 19 val. Orkestro muzikos koncertas „Kalnų sonata“ Mikalojaus Konstantino Čiurlionio 150-ajam jubilejui

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)
Solistas PETRAS GENIUŠAS (fortepijonas)
Dirigentas VICTORIEN VANOOSTEN
Programa:
CLAUDE DEBUSSY – „Rondes de printemps“ iš ciklo „Images“ („Paveikslai“) orkestrui
OSVALDAS BALAKAUSKAS – „Kalnų sonata“ fortepijonui ir orkestrui
RICHARD STRAUSS – „Alpensinfonie“ („Alpių simfonija“)

Kovo 23 d., sekmadienį, 12 val. Muzikinis spektaklis visai šeimai „Skambantys skaičiai“

LIETUVOS SIMFONINIS PUČIAMŪJŲ ORKESTRAS
(vyr. dirigentas Karolis Variakojis)
Aktorė VITALIJA MOCKEVIČIŪTĖ
Scenarijaus autorė DAIVA ČEPAUSKAITĖ
Režisierė BIRUTĖ MAR
Dailininkas ARTŪRAS ŠIMONIS
Muziką kūrė ir parinko ANTANAS KUČINSKAS
Dirigentas ir aranžuotojas TADAS ŠILEIKA
Programoje – Henry Mancini, Dave Brubeck, „Pink Floyd“ ir kt.

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

